

Полтавський державний аграрний університет

**МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної
конференції
«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»
20-21 КВІТНЯ 2022 Р.
М. ПОЛТАВА**

... Усе моє, все зветься Україна.
Така краса висока і нетлінна.
ЩО хоч спинись і з БОГОМ говори

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ (М. КОНІН, ПОЛЬЩА)
ІНЖИНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗАПОРІЖСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛОВІ
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХУЛУНБУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (АРВМ, Г. Хайлар, КНР)

**Федерація професійних
бухгалтерів та аудиторів
України**

**Полтавський державний
аграрний університет**

**Факультет
обліку та фінансів**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції **«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО** **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ** **ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

20-21 квітня 2022 р.

м. Полтава

УДК 657:005.3
П 78

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали IV Міжнар. наук. – практ. конф. (м. Полтава, 20-21 квітня 2022 р.) / за ред. проф. Пилипенко К. А. Полтава : ПДАУ, 2022. 428 с.

ISBN 978-617-7915-11-8

Посвідчення УкрІНТЕІ № 09 від 12.01.2022 р.

***Затверджено до друку та поширення через мережу
Інтернет***

***Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 6 від 07.02.2022 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Тексти матеріалів(статей) подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

ISBN 978-617-7915-11-8

СЕКЦІЯ 3
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ
ТА КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ 123
ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Ю. Аушкіна

КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД 127
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ, ТОВАРІВ, РОБІТ ТА ПОСЛУГ
СУЧАСНОГО СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Є.С. Галун, О.В. Назаренко

НАУКОВІ ОСНОВИ ВИТРАТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО 132
ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ ОБЛІКОВІ ПРІОРИТЕТИ

Л. Гнатишин

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З 137
ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

А. В. Довгаль

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КРЕДИТОРАМИ 141
У НАЦІОНАЛЬНІЙ ТА МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ

М.С. Дзюбич, Т.В. Акімова

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ 146
РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТУ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) ПІДПРИЄМСТВА
ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ
СТАНДАРТІВ В УМОВАХ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ

О.О. Довжик, В.П. Подгорський

ОБЛІК ВИТРАТ В ГРОМАДСЬКОМУ ХАРЧУВАННІ: ЯКИЙ 151
МЕТОД ОБРАТИ

М. Єрмолаєва

ВИЗНАЧЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ВАРТОСТІ КОНВЕРТОВАНИХ 155
ОБЛІГАЦІЙ

В.Д. Зелікман, О.В. Снегур

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В 160
УМОВАХ КОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА

В. Кривцун, Ю. Распопова

УДК 657

М. Єрмолаєва, к.е.н., доцент,
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет
(м. Полтава, Україна)

ОБЛІК ВИТРАТ В ГРОМАДСЬКОМУ ХАРЧУВАННІ: ЯКИЙ МЕТОД ОБРАТИ

***Анотація:** Розглянуто методи обліку витрат на виготовлення готових страв та напоїв у закладах громадського харчування, висвітлені основні облікові прийоми відображення витрат, їх переваги та недоліки.*

***Ключові слова:** громадське харчування, витрати виробництва, облік.*

Громадське харчування є складовою роздрібної торгівлі. Заклади громадського харчування здійснюють реалізацію виготовлених страв, кондитерських виробів та напоїв в роздріб через мережу закладів харчування або реалізують свою продукцію через роздрібну мережу. Крім того заклади громадського харчування здійснюють роздрібний продаж покупних товарів.

На відміну від роздрібної торгівлі, яка здійснює продаж товарів без зміни їх форми та якісних характеристик, заклади громадського харчування здійснюють переробку сировини та покупних товарів і реалізують їх у вигляді готових страв. Тобто на відміну від роздрібної торгівлі у громадському харчуванні відбуваються виробничі процеси виготовлення страв та напоїв. При цьому є необхідність визначення облікових підходів до відображенні процесів виробництва в системі бухгалтерського обліку.

Методичні підходи до відображення в обліку витрат на виготовлення страв в громадському харчуванні регламентуються Методичними рекомендаціями щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованими з міжнародними стандартами № 157 від 17.06.2003 р. Облік витрат на виготовлення готових страв ведеться у закладах громадського харчування на рахунку 23 «Виробництво». По дебету рахунку відображають вартість сировини,

використаної на виготовлення страв та напоїв, по кредиту відбувається списання виробничої собівартості реалізованих страв.

Слід зауважити, що в даному випадку на рахунку 23 «Виробництво» відображають лише вартість сировини і покупних товарів, використаних в процесі виготовлення страв, а решту витрат, а саме: заробітну плату кухарів, суми ЄСВ, амортизацію обладнання кухні, вартість спецодягу та інших МШП та інші витрати відносять до витрат на збут і відображають по дебету рахунку 93 «Витрати на збут» і в кінці звітного періоду відносять на рахунок формування фінансових результатів. Такий метод обліку витрат називають виробничим.

При цьому оприбуткування придбаної сировини відображається бухгалтерським записом по дебету рахунку 23 «Виробництво» з кредиту рахунків 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» або 372 «Розрахунки з підзвітними особами». Нарахування торгової націнки відображають записом по дебету рахунку 23 «Виробництво» з кредиту рахунку 285 «Торгова націнка». При наявності значних запасів сировини їх можуть оприбутковувати в комору. При цьому придбана сировина обліковується або на субрахунку 201 «Сировина і матеріали», або на субрахунку 281 «Товари на складі».

В цьому випадку торгова націнка нараховується в момент оприбуткування сировини записом по дебету субрахунків 201 або 281 з кредиту субрахунку 285 і на кухню сировина надходить вже за ціною реалізації.

Слід звернути увагу на те, що залежно від технології виробництва готових страв, наприклад при виготовленні кондитерських виробів або напівфабрикатів, в закладі громадського харчування облік витрат на виробництво страв може вестися так, як це ведеться у промислових підприємствах. В цьому випадку на рахунку 23 «Виробництво» відносять не тільки вартість сировини, а й решту витрат, безпосередньо пов'язаних з виробництвом [1]. В даному випадку в наказ про облікову політику підприємства слід внести пункт про особливості обліку виробничих витрат.

Вважаємо, що виробничий метод обліку витрат в громадському харчуванні найбільш відповідає вимогам Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку і наявності процесу виробництва на підприємстві. Його доцільно застосовувати в тих закладах громадського харчування, які мають самостійні цехи або підрозділи по виготовленню готової продукції.

Крім виробничого методу обліку витрат в громадському харчуванні може вестись за торговельним методом. При цьому оприбуткування сировини або товарів відображається на субрахунку 281 чи 282 з одночасним нарахуванням торгової націнки. Вартість сировини і покупних товарів, використаних для виготовлення страв відображають на субрахунку 282 на окремому аналітичному рахунку. Як і при виробничому методі в собівартість виготовлених страв включається лише вартість сировини. Решта витрат відносять до витрат на збут [2].

Такий метод обліку витрат на нашу думку доцільно застосовувати в тих закладах громадського харчування, які здійснюють реалізацію в роздріб напоїв та покупних товарів з мінімальною їх обробкою або реалізують невелику номенклатуру страв.

Діючи заклади громадського харчування самостійно обирають метод облікового відображення витрат на виготовлення страв залежно від обсягів діяльності і кількості виготовлених страв і відповідним пунктом вносять обраний метод в Наказ про облікову політику. На нашу думку більш об'єктивним є виробничий метод, який відповідає вимогам НП(С)БО 16 «Витрати» та НП(С)БО 9 «Запаси», оскільки це дасть можливість застосувати єдиний підхід до обліку витрат виробництва [3, с. 60]. Але в кожному конкретному випадку рішення – за підприємством.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами : затв. Наказом

М-ва економіки України від 17 червня 2003 р. № 157. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0157569-03#Text> (Дата звернення 3.04.2022)

2. Щодо класифікації громадського харчування та методів калькулювання собівартості : Лист М-ва економіки України від 5 листопада 2004 р. № 54-51/741. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v54-5569-04#Text> (Дата звернення 3.04.2022)

3. Єрмолаєва М. В., Кузьменко Н. І. Виробничі витрати аграрних підприємств: відображення у бухгалтерській звітності. *Інноваційне підприємництво та торгівля: сучасний стан та перспективи розвитку*: Зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Херсон, 27 квітня 2021 р.). Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2021. С. 58-61. URL:

<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/10835/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%20%D0%BA%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202021%20%D0%A5%D0%94%D0%90%D0%95%D0%A3%20%281%29.pdf> (Дата звернення 3.04.2022)

Наукове видання

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Посвідчення УкрІНТЕІ № 09 від 12.01.2022 р.

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 6 від 07.02.2022 р.)*

За редакцією професора Пилипенко К.А.

427

Видається в авторській редакції.
Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших
даних несуть автори статей.
Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково
відображають позицію редакційної колегії.

Полтавський державний аграрний університет
Підп. до друку та розповсюдження в мережі інтернет 21.04.2022 р. 1
Ум. друк. арк. 20,75. Обл.-вид. арк. 16,0.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Видавництво ПП «Астра»
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
E-mail: astraya.pl.ua@gmail.com, веб-сайт: astraya.pl.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5599 від 19.09.2017 р.
